

**Звіт декана юридичного факультету
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
д.ю.н., проф. Серьогіна Віталія Олександровича
за 2024/2025 навчальний рік**

Юридичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна функціонує згідно з чинним законодавством України, відповідно до наказу ректора про створення юридичного факультету, Положення про юридичний факультет, Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна, Плану роботи факультету, інших локальних актів Університету та факультету. Головними стратегічними завданнями юридичного факультету в 2024/2025 навчальному році, як і в попередньому, було збереження наявного контингенту студентів та аспірантів, кадрового потенціалу факультету, забезпечення його ефективного функціонування за всіма напрямками в умовах воєнного стану згідно зі Стратегією розвитку університету на 2019-2025 роки, а відтак збереження позицій факультету як однієї з провідних правничих шкіл України.

1. Кількісний та якісний склад факультету

Структурно юридичний факультет складається з п'яти кафедр та юридичної клініки. Також на факультеті діють такі колегіальні утворення, як Вчена рада і Науково-методична комісія.

До складу кафедр входять професори, доценти, старші викладачі, викладачі (загалом 62 особи, у т.ч. 17 докторів наук, 3 заслужених юристи України, 42 кандидати наук і доктори філософії), навчально-допоміжний персонал. Усі кафедри мають високий кадровий потенціал, що дозволяє утримувати належний рівень навчальної, методичної та наукової роботи. Зокрема, протягом 2024/2025 навчального року на кафедрі державно-правових дисциплін працювало 22 фахівця, у т.ч. 7 докторів юридичних наук (з них 2 – заслужені юристи України) та 13 кандидатів наук (з них 11 кандидатів юридичних наук, 1 – кандидат педагогічних наук); на кафедрі конституційного і муніципального права – 7 фахівців, у т.ч. 1 доктор юридичних наук та 6 кандидатів юридичних наук; на кафедрі кримінально-правових дисциплін – 10 фахівців, у т.ч. 4 доктори юридичних наук (з них 1 заслужений юрист України) та 6 кандидатів юридичних наук; на кафедрі цивільно-правових дисциплін – 12 фахівців, у т.ч. 2 доктори юридичних наук та 10 кандидатів юридичних наук; на кафедрі міжнародного і європейського права – 11 фахівців, у т.ч. 2 доктори юридичних наук, 1 доктор політичних наук, 6 кандидатів юридичних наук, 2 доктори філософії зі спеціальності 293 «Міжнародне право». Незважаючи на складну безпекову й соціально-економічну ситуацію в державі, у 2024/2025 навчальному році вдалося успішно провести вступну кампанію за всіма рівнями і напрямками підготовки, а відтак не допустити істотного скорочення штатної чисельності працівників факультету, а також послаблення його кадрового потенціалу.

2. Освітня діяльність

Юридичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна здійснює освітню діяльність за спеціальностями 081 «Право» і 293 «Міжнародне право» та забезпечує викладання низки міжфакультетських дисциплін. Також факультет здійснює науково-дослідну діяльність за напрямками «Право» та «Міжнародне право».

З огляду на безпекову ситуацію в Харківській області 2024/2025 навчальний рік було проведено за дистанційною формою. Втім навіть в умовах воєнного стану колективу факультету вдалося забезпечити освітній процес на належному рівні, провести зимову і літню сесію для студентів денної та заочної форм навчання, а в липні-серпні 2025 року – вступну кампанію.

У листопаді 2024 року випускники юридичного факультету Каразінського університету складали Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ЄДКІ) за спеціальностями 081-Право та 293-Міжнародне право. 90% студентів-каразінців успішно спільно склали ЄДКІ з першої спроби, решта – з другої. Цей показник є вищим за середній по Україні.

3. Навчально-методична діяльність

Освітній процес на юридичному факультеті спрямований на формування у студентів компетентностей, передбачених державними стандартами освіти та відповідними освітніми програмами. Навчальна робота на юридичному факультеті у звітному періоді здійснювалася відповідно до законодавства України, існуючих нормативних положень МОН та Університету. За всіма формами навчання було своєчасно складено графіки навчального процесу, розклади аудиторних занять, відкритих лекцій, взаємовідвідувань, чергувань, консультувань, атестаційних іспитів і захистів кваліфікаційних робіт, проходження практик студентів. На факультеті застосовуються всі форми контролю, обов'язкові для закладів вищої освіти.

Навчання на факультеті у 2024/2025 навчальному році проводилось у дистанційному форматі. Вимоги щодо вищезазначеного формату навчання юридичний факультет виконав на належному рівні.

Дистанційне навчання на юридичному факультеті здійснювалось згідно з рекомендаціями щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової перед вищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання, за допомогою платформ Moodle, Google Classroom, через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, WhatsApp та ін.), відеоконференції (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype та ін.), форуми, чати тощо.

Контрольні заходи освітнього процесу із застосуванням дистанційних технологій навчання відповідали таким вимогам: авторизований доступ до інформаційно-комунікаційних інструментів організації дистанційного навчання; можливість визначення часу початку і завершення доступу, тривалості виконання завдань; об'єктивність критеріїв перевірки результатів виконання; варіативність формування завдань контрольних заходів. Другий рік поспіль усі форми підсумкового контролю проводились у системі Moodle.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти здійснювався під час проведення семінарських, практичних занять дистанційно, а також шляхом оцінювання індивідуальних завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі.

Проведення поточного контролю з використанням дистанційних технологій здійснювалось із використанням різних типів завдань, таких як: автоматизовані тести; різнорівневі індивідуальні завдання (презентація, проект тощо) з наданням зворотного зв'язку про результати перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти за матеріалом, що вивчається; оцінювання викладачем взаємодії та комунікації між здобувачами освіти за допомоги чату, форуму, опитування тощо; завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді (кейси) та інші інструменти.

Консультації викладачів кафедр, відкриті лекції, взаємовідвідування занять відбувались відповідно до графіків, розміщених на сайті юридичного факультету.

Всі навчальні дисципліни, освітній процес за якими провадяться працівниками факультету, у повному обсязі забезпечені навчально-методичними комплексами відповідно Положення про організацію освітнього процесу в Університеті. Протягом 2024/2025 навчального року було оновлено і розміщено на сайті факультету робочі програми всіх навчальних дисциплін. Крім того, викладачами факультету було розширено базу тестових завдань із навчальних дисциплін для проведення контрольних замірів знань студентів, оновлено базу тестових завдань для проведення атестаційних іспитів. Розроблено робочі програми та здійснено навчально-методичне забезпечення нових навчальних дисциплін відповідно до затверджених навчальних планів.

Здійснюється систематичне наповнення офіційного веб-сайту факультету, сторінок кафедр, а також інтернет-ресурсів, що відбивають життя факультету у мережах Facebook, Instagram тощо.

Робочі програми навчальних дисциплін розміщені на сайті юридичного факультету за посиланням: <https://law.karazin.ua/kafedri-yuridichnogo-fakultetu>. Навчально-методичні матеріали (матеріали до семінарських занять, питання для підсумкового та поточного контролю, матеріали щодо виконання індивідуальних завдань, критерії оцінювання тощо) розміщені в Google classroom викладачів та Moodle.

Рекомендовано до сертифікації та визнання як навчально-методичної праці курси «Історія держави і права зарубіжних країн» (розробник – Воронова І.В.), «Цивільне право» (розробники – Гужва А.М., Сverdліченко В.П.), «Правове регулювання банкрутства» (розробник Менів Я.О.).

Дистанційні курси з усіх навчальних дисциплін, що викладаються на юридичному факультеті, наявні (на дистанційних платформах Moodle або Google class), зокрема:

- кафедра державно-правових дисциплін – 53 дист. курсів;
- кафедра цивільно-правових дисциплін – 59 дист. курсів;
- кафедра кримінально-правових дисциплін – 33 дист. курси;
- кафедра конституційного і муніципального права – 43 дист. курси;

- кафедра міжнародного і європейського права – 39 дист. курсів.

На факультеті здійснюється системна робота щодо підвищення якості освітнього процесу шляхом посилення його практичної спрямованості (зокрема залучення практичних працівників до освітнього процесу, популяризація роботи юридичної клініки, впровадження активних форм навчання із застосуванням мультимедіа тощо).

Продовжено практику проведення наукових, науково-методичних і методичних семінарів кафедрального та загальнофакультетського рівня. Зокрема, 29.01.2025 р. відбулося засідання міжкафедрального наукового семінару, в якому взяли участь представники кафедри міжнародного і європейського права та кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та представники юридичного факультету Йоркського університету (Велика Британія); 14.02.2025 р. проведено засідання наукового семінару кафедри міжнародного і європейського права; 20.02.2025 р. кафедрою цивільно-правових дисциплін проведено науково-методичний семінар на тему «Особливості методологічних підходів до викладання дисциплін, пов'язаних із правом ЄС: на прикладі договірного права ЄС», а 11.03.2025 р. кафедрою конституційного і муніципального права проведено науково-методичний семінар на тему «Актуальні питання викладання дисципліни "Демократія участі й багаторівневе врядування в ЄС"».

Науково-методичною комісією факультету Протягом 2024/2025 навчального року було рекомендовано до друку 16 навчально-методичних видань, у т.ч.:

- Теорія держави і права: матеріали до семінарських занять та самостійної роботи студентів (уклад.: І. В. Воронова, Є. І. Григоренко, О. С. Передерій);
- Сучасний конституціоналізм: матеріали до семінарських занять (уклад. : М. М. Воронов, Л.В. Гудзь, Г.В. Зубенко);
- Актуальні проблеми цивільного права : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів (уклад.: Є. О. Мічурін);
- Міжнародно-правова охорона права інтелектуальної власності : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів (уклад.: О.А. Устименко, О.М. Волощенко);
- Міжнародні комерційні угоди: методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи студентів (уклад.: В. П. Свердліченко, А. А. Цибань).

У 2024/2025 навчальному році на факультеті продовжено практику отримання охоронних документів на навчально-методичні розробки. Так, протягом звітної періоду науково-педагогічними працівниками факультету отримано п'ять охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності: свідоцтво про реєстрацію авторського права № 136247 на літературний письмовий твір наукового характеру «Альбом презентацій навчального курсу «Договірне право Європейського Союзу» від 16.05.2025 р. (автори: Воронов К.М., Завальна Ж.В., Савченко В.О., Устименко О.А.); свідоцтво про реєстрацію авторського права № 136252 від 16.05.2025 р. на літературний письмовий твір

наукового характеру «Міжнародно-правове забезпечення міграційних процесів: матеріали до семінарських занять та самостійної роботи студентів» (автори: Гришко Л.М., Зубенко Г.В., Марцеляк С.М.); свідоцтво про реєстрацію авторського права № 136709 від 09.06.2025 р. на літературний письмовий твір наукового характеру «Посібник до семінарських занять та самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Демократія участі й багаторівневе управління в ЄС» (автори: Воронов М.М., Серьогін В.О.); свідоцтво про реєстрацію авторського права № 136836 від 10.06.2025 р. на літературний письмовий твір наукового характеру «Виборче право: матеріали до семінарських занять та самостійної роботи студентів» (автори: Гудзь Л. В., Воронов М.М., Зубенко Г. В.); свідоцтво про реєстрацію авторського права № 138471 від 04.08.2025 на літературний письмовий твір наукового характеру «Сучасний конституціоналізм: матеріали до семінарських занять» (автори: Зубенко Г.В., Воронов М.М., Гудзь Л.В.);

Загалом упродовж 2024/2025 навчального року було проведено 12 засідань науково-методичної комісії, на яких було розглянуто різноманітні питання науково-методичного характеру, серед яких: підготовка питань з освітньої та науково-методичної роботи для розгляду на засіданні вченої ради юридичного факультету; рекомендація до розгляду на засіданні вченої ради юридичного факультету навчально-методичної документації: освітньо-професійних, освітньо-наукових програм спеціальностей; навчальних планів, робочих навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін тощо; обговорення і схвалення програм вступних випробувань; аналіз відкритих занять викладачів; аналіз вхідного, ректорського та семестрового контролів, результатів атестації здобувачів вищої освіти, рекомендації щодо присвоєння вченого звання тощо.

4. Наукова діяльність

Наукова робота факультету здійснюється відповідно до плану науково-дослідної роботи факультету, затвердженого Вченою радою факультету.

Продовжено системну роботу редакційної колегії «Вісника Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право». Протягом 2024/2025 навчального року сформовано та затверджено Вченою радою університету видання двох випусків даного Вісника: випуск 38 (грудень 2024 р.) і випуск 39 (травень 2025 р.).

Протягом 2024/2025 навчального року працівниками факультету було опубліковано понад 240 наукових праць, у т.ч. 5 монографій, 2 підручники, 2 навчальні посібники, 115 наукових статей (у т.ч. 7 – у виданнях, що реферуються в Scopus та Web of Science), а також 117 тез доповідей на науково-практичних конференціях і «круглих столах».

Серед наукових праць, опублікованих працівниками факультету, варто відзначити такі:

- *монографії:*

Савченко В.О. Свобода волі в цивільному праві : монографія. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. 466 с.

Політика у сфері боротьби зі злочинністю: стан та перспективи:

колективна монографія / за заг. ред. П.Л. Фріса. Київ, Ваїте. 2025. 202 с.

Економічна безпека підприємства: управління та правове регулювання протидії злочинності та рейдерству / Н.В. Кузьминчук, О.П. Шайтуро, М.І. Писаревський, Т.М. Куценко, Г.С. Рибалко та ін. Харків, 2025. 263 с.

Christianity in Eastern and Southern Europe / V. Savchenko et al.; ed. by K. R. Ross, M. G. Simion, T. M. Johnson. Edinburgh University Press. 568 p.

Проблеми реалізації Цілей сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку : монографія / О. С. Бакумов, Є.І. Григоренко, В. В. Гутник та ін. ; за заг. ред. О. С. Бакумова й В. О. Серьогіна. Харків : Право, 2025. 248 с.

- *підручники та навчальні посібники:*

Сироїд Т.Л. Міжнародне право. Посібник у питаннях-відповідях. Київ: Юринком Інтер, 2025. 628 с.

Сироїд Т.Л. Міжнародне кримінальне право. Харків: Право, 2025. 536 с.

Податкове право : підручник / за ред. Д.О. Гетьманцева та М.П. Кучерявенка. 2025. Харків: Право, 488 с.

Цивільне право і цивільний процес: підготовка до атестаційного екзамену: навчальний посібник / уклад.: Устименко О.А. та ін. Харків, 2024. 458 с.

Варто відзначити, що протягом звітнього періоду низка працівників факультету здобули перемоги в конкурсах навчальної та наукової літератури. Зокрема, професор Т.Л. Сироїд і доцент Л.О. Фоміна у травні 2025 року стали переможцями щорічної XXIV виставки-конкурсу навчальної та наукової літератури. за напрямом «Навчальна література для вищої школи», отримавши Диплом I ступеня за комплект навчальних видань: «Міжнародне право прав людини: підручник» та «Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання». У свою чергу, в червні 2025 року доцент кафедри цивільно-правових дисциплін В.О. Савченко отримав диплом переможця III Всеукраїнського (національного) конкурсу наукових і навчальних видань із права, безпеки та євроінтеграції «Юридика» за II місце в номінації "Одноосібна наукова монографія з приватного права" за монографію «Свобода волі в цивільному праві».

У 2024-2025 навчальному році науково-педагогічні працівники факультету взяли участь у більш як 20 всеукраїнських та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях і «круглих столах». Чотири наукові форуми були організовані самим факультетом, зокрема:

- 13.12.2024 р. – Всеукраїнський круглий стіл «Конституційне право ЄС: цінності, принципи, інститути», реалізований у рамках проєкту Модуль Жана Моне «Конституційне право ЄС» (Project 101047498-EU-Const);

- 21.02.2025 р. – Міжнародна науково-практична конференція «Соціальні та правові аспекти протидії колабораційній співпраці з представниками держави-агресора в умовах війни»;

- 04.06.2025 року – XVI Міжнародна науково-практична конференція «Від громадянського суспільства – до правової держави»;

- 06.06.2025 р. – Міжнародна науково-практична конференція «Україна та

Європейський Союз: регулювання договірних відносин у післявоєнному суспільстві».

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 27.06.2025 р. № 945 за результатами держаної атестації за науковим напрямом «Суспільний» Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна віднесено до групи А. Істотний внесок у досягнення такого результату зробив і науково-педагогічний склад юридичного факультету.

5. Підготовка науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації

В аспірантурі ХНУ ім. В.Н. Каразіна за спеціальностями 081 Право та 293 Міжнародне право у 2024/2025 навчальному році проходили підготовку 33 аспіранти денної та заочної форм навчання, ще 8 аспірантів перебували в академічній відпустці.

Протягом звітного періоду на факультеті відбулося три захисти дисертацій: ступінь доктора філософії зі спеціальності 081 Право отримали О. В. Афоніна, Д.С. Рудень і Д. В. Сидоренко. Крім того, 30.06.2025 р. на кафедрі міжнародного і європейського права відбувся фаховий семінар для апробації дисертації аспірантки Н.О. Мартюхіної.

6. Наукова робота студентів

На всіх кафедрах факультету активно функціонують студентські наукові гуртки: науковий студентський гурток з актуальних питань історії держави та права України, науковий студентський гурток з актуальних питань конституційного і муніципального права; науковий студентський гурток «Школа приватного права»; науковий студентський гурток з кримінально-правових дисциплін; науковий студентський гурток з міжнародного права.

25 квітня 2025 року на юридичному факультеті проведено щорічну студентську Олімпіаду з права та міжнародного права. В заході взяли участь студенти 1-4 курсу спеціальностей 081 Право та 293 Міжнародне право. Переможці олімпіади: 1-е місце – Куштим Єлизавета, група ЮП-31; 2-е місце – Удовіченко Наталія, група ЮП-31; 3-є місце – Терещук Марія, група ЮП-43. Переможці олімпіади отримали преміальні бали з відповідних навчальних дисциплін.

Протягом навчального року науково-педагогічним складом факультету здійснювалось керівництво науковою роботою студентів та аспірантів з опублікуванням наукових статей чи тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Традиційно значна увага приділяється участі здобувачів вищої освіти у всеукраїнських і міжнародних освітньо-наукових заходах. Зокрема, студентка першого курсу магістратури Софія Василенко стала однією з переможниць всеукраїнського конкурсу наукових робіт «Омбудсман України: захист прав людини під час війни» і була запрошена для участі в Міжнародній правозахисній конференції «Десятиліття 2014-2024. Відвойовуючи права людини. Зберігаючи демократію». Протягом листопада-грудня 2024 року 14 студентів юридичного факультету взяли участь у міжнародному онлайн-

практикумі з протидії корупції під назвою «Конвенція ООН проти корупції та використання етичної поведінки для запобігання корупції», який проводив професор Університету Вашингтона і Лі (США) Спіді Райс.

7. Підвищення кваліфікації

Науково-педагогічні працівники кафедр факультету брали активну участь у заходах з підвищення кваліфікації. Одним із пріоритетів факультету у 2024-2025 навчальному році в даній сфері були міжнародні науково-педагогічні стажування працівників. Зокрема, протягом звітнього періоду:

- М.В. Гура, старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін, у період із серпня по жовтень 2024 року пройшов курси підвищення кваліфікації за програмою «Військовий облік на підприємствах, в установах, організаціях, державних органах та органах місцевого самоврядування»;

- А.А. Цибань, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, пройшов підвищення кваліфікації за програмою «Teachers Internship» на базі компанії ЕРАМ та Асоціації "IT Ukraine" за темою: Сучасні інструменти використання штучного інтелекту в освітньому процесі (січень-лютий 2025 р.);

- В.О. Савченко, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, на базі Люблінського науково-технологічного парку (Республіка Польща) пройшов міжнародне підвищення кваліфікації за тематикою "Міжнародний досвід використання штучного інтелекту в освітньому процесі" (січень-лютий 2025);

- П.В. Фомін, доцент кафедри міжнародного і європейського права, у період з 02 грудня 2024 року по 31 січня 2025 року пройшов базову підготовку медіатора за програмою навчання «Базові навички медіатора»;

8. Виховна робота зі студентами

Згідно з «Положенням про інститут кураторів студентських академічних груп у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» головним завданням кураторів є надання допомоги студентам у навчанні, науковій роботі, громадській діяльності, сприяння розвитку студентського самоврядування, виховання у студентів патріотизму, розвиток їх творчих здібностей та формування організаторських навичок. Загалом робота зі студентами на юридичному факультеті має індивідуальне, групове та масове спрямування. В умовах дистанційного навчання куратори індивідуально спілкуються зі старостами груп та за потреби – з проблемними студентами, з тими, хто порушує навчальну дисципліну чи вимоги до освітнього процесу; групове спілкування реалізується на рівні академічної групи у вигляді проведення кураторських годин щотижня, екскурсій і зустрічей, бесід і позааудиторних заходів тощо. Масова взаємодія відбувається під час посвяти у студенти, підготовки і святкування Дня факультету, Дня юриста, інших важливих дат. Керівництвом факультету і кураторами академічних груп підтримувався постійний зв'язок зі студентами, вівся облік їх місць перебування, забезпечувалася їх моральна й матеріальна підтримка.

Як відомо, корупція є однією з найбільш складних проблем, з якими стикається сучасне вітчизняне суспільство; на сьогодні вона вийшла на рівень

найсуттєвіших загроз національній безпеці України. За даних умов Каразінський університет як флагман вищої освіти і науки України не міг стояти осторонь загальнодержавних процесів запобігання і протидії корупції. Протягом звітнього періоду було продовжено реалізацію системи заходів, спрямованих на підвищення поінформованості студентів про наявні ризики корупції в академічному середовищі та наявний організаційно-правовий механізм протидії корупції на нашому факультеті, посилено взаємодію керівництва, науково-педагогічного складу і студентів факультету з уповноваженим з питань запобігання корупції.

Каразінський університет має бути осередком нульової толерантності до будь-яких проявів корупції, а наш факультет – стати зразком високої правової культури, професійного і юридично довершеного механізму усунення корупційних ризиків у межах академічної спільноти.

9. Співпраця з іншими установами

Одним із пріоритетних напрямів взаємодії факультету з іншими установами є участь його працівників у роботі різного роду допоміжних органів при органах державної влади України. Зокрема, завідувач кафедри міжнародного і європейського права Т.Л. Сироїд є членом Експертної ради Міністерства освіти і науки України з правових наук, а також членом Галузевої експертної ради НАЗЯВО з галузі знань 29 – Міжнародні відносини. Декан факультету В.О. Серьогін і завідувач кафедри конституційного і муніципального права М.М. Воронов є членами Науково-консультативної ради Конституційного Суду України, професор кафедри державно-правових дисциплін Д.М. Лук'янець і професор кафедри цивільно-правоових дисциплін Є.О. Мічурін – членами Науково-консультативної ради Верховного Суду. Професор кафедри кримінально-правових дисциплін О.П. Шайтуро є членом Ради прокурорів України, а доцент кафедри державно-правових дисциплін Є.І. Григоренко – експертом Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Науково-педагогічний склад факультету бере активну участь у законопроектній діяльності. Зокрема, протягом звітнього періоду фахівці факультету надавали свої наукові висновки на законопроекти про внесення змін і доповнень до Цивільного кодексу України, законів України «Про освіту», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про місцеве самоврядування в Україні» тощо.

Традиційно тісні зв'язки має факультет із судовими установами. Зокрема, судді Апеляційного адміністративного суду №2 беруть участь у профорієнтаційній роботі зі студентами, а Харківський окружний адміністративний суд є базою для проходження практики студентами факультету.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності керівництва факультету протягом звітнього періоду залишалося зміцнення співробітництва з роботодавцями та представниками інших правничих шкіл України. Зокрема, 15 серпня 2025 року Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна

укладено меморандум про співпрацю із ТОВ «ЛІГА ЗАКОН». Основними напрямами співпраці сторін є: розробка та впровадження у освітній процес програм комп'ютерної програми «LIGA360»; проведення спільних заходів (семінарів, тренінгів, лекцій, конференцій тощо); надання сторонами необхідної аналітичної інформації та нормативної документації для використання у освітньому процесі та науково-дослідній діяльності у порядку, визначеному законодавством тощо.

10. Міжнародна співпраця

Пріоритетного значення серед напрямків міжнародної співпраці факультету на сучасному етапі набуває грантова діяльність. Протягом 2024-2025 навчального року на факультеті тривала реалізація трьох грантових проєктів Модуль Жана Моне Програми ЄС Erasmus+ : «Конституційне право ЄС» (2022-2025 рр.), «Договірне право Європейського Союзу» (2023-2026 рр.) та «Демократія участі та багаторівневе управління в ЄС» (2024-2027 рр.). У межах даних проєктів запроваджено в навчальний процес відповідні навчальні курси; передбачено підготовку наукових статей, навчальних і навчально-методичних матеріалів; проведення низки науково-практичних конференцій і круглих столів.

Крім того, в травні 2025 року доцентом кафедри цивільно-правових дисциплін А. А. Цибанем, у тісній співпраці з доцентом кафедри цивільного процесу Ягеллонського університету (м. Краків, Республіка Польща) О. Врубелем було отримано грантове фінансування спільного проєкту «The Law Is Not Enough: Adopting the Concept of Digital Assets in Civil Law and Its Impact on Civil Procedure» («Закону недостатньо: впровадження концепції цифрових активів у цивільне право та її вплив на цивільний процес») у рамках програми FLL Startups Call #2 за підтримки дослідницького центру Future Law Lab (Республіка Польща). Виконання грантової угоди розраховано на 2025/2026 навчальний рік.

У реалізації усіх грантових проєктів беруть участь фахівці з провідних університетів держав-членів Європейського Союзу, зокрема з Італії, Латвії, Німеччини та ін. Наказом ректора від 21 квітня 2025 року № 0902-1/195 статус Запрошених професорів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна надано трьом зарубіжним фахівцям, задіяним у реалізації Модуля Жана Моне "Демократія участі та багаторівневе управління в ЄС":

- Енріко Альбанезі – професору кафедри конституційного права факультету суспільних наук Генуезького університету (м. Генуя, Італія);
- Маттіасу Хартвігу – доктору права, професору, старшому науковому співробітнику Інституту порівняльного публічного та міжнародного права імені Макса Планка (м. Гейдельберг, Німеччина);
- Богуславу Пшиворі – доктору габілітованому, професору, проректору з наукової роботи, завідувачу кафедри конституційного і порівняльного права факультету права та управління Університету імені на Длугоша (м. Ченстохова, Польща).

Коло зарубіжних партнерів факультету щороку зростає. Одним із перспективних напрямків такого співробітництва виглядає багатоаспектна

взаємодія з факультетом права та адміністрування Ягеллонського університету (м. Краків, Польща), факультетом економіки і права Університету імені Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща), юридичним факультетом Університету м. Генуя (Італія), а також із юридичним факультетом Університету Вашингтона і Лі (м. Лексингтон, США).

Так, у період з 14 жовтня по 25 листопада 2024 року доцент кафедри цивільного процесу Ягеллонського університету (м. Краків, Республіка Польща) Олександр Врубель провів цикл лекцій «Цивільне процесуальне право Республіки Польща в умовах європейської інтеграції України: досвід для України». У межах даного циклу лекцій студенти отримали інформацію про зміни, які зазнало польське цивільне процесуальне право за час членства Республіки Польща в Європейському Союзі, та про ті виклики, які стоять у даному контексті перед українським цивільним процесуальним правом. Крім того, буде надано порівняльно-правову характеристику цивільного процесуального права України і Польщі.

Протягом березня-квітня 2025 року професор Університету Вашингтона і Лі (США) Рассел Міллер для студентів нашого факультету провів курс лекцій «Загальна теорія верховенства права». Планується продовження співпраці професора Міллера з нашим факультетом і в наступному навчальному році.

17 квітня 2025 року відбулася відкрита гостьова онлайн-лекція відомого європейського конституціоналіста професора Інституту Макса Планка (ФРН) Маттіаса Хартвіга на тему «Демократична легітимація Європейського Союзу». Під час лекції професор Хартвіг проаналізував актуальні питання демократичної легітимації Європейського Союзу, зокрема розглянув проблеми демократизації та прагнення до легітимності в ЄС, дослідив елементи демократичної теорії для ЄС в контексті політико-правового виміру, а також процес європеїзації та викликів для демократії.

24 квітня 2025 року юридичний факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в рамках реалізації програми Erasmus+ Модуль Жана Моне «Демократія участі й багаторівневе управління в ЄС» відвідав професор Університету Генуї (Італія) Енріко Альбанезі, який у змішаному форматі провів лекцію на тему «Багаторівневе управління як елемент європейського управління».

19 та 26 травня 2025 року в рамках реалізації програми Erasmus+ Модуль Жана Моне «Договірне право Європейського Союзу» відбулися відкриті гостьові лекції доцента Університету Туріба (Латвія) Дани Роне.

Традиційно представники юридичного факультету беруть участь у численних програмах академічної мобільності, виборюють і реалізують зарубіжні грантові проекти, проходять стажування у зарубіжних державах та підвищують професійну кваліфікацію на базі міжнародних урядових регіональних організацій (ОБСЄ, Рада Європи). Зокрема, протягом звітнього періоду доцент кафедри цивільно-правових дисциплін В. Савченко проводив дисертаційне дослідження та здійснював викладацьку діяльність в Оксфордському університеті.

Науково-педагогічні працівники факультету гідно представляють

університет на численних міжнародних заходах. Так, 19 листопада 2024 р. старшою викладачкою кафедри цивільно-правових дисциплін Я. О. Менів взято участь у міжнародній науковій конференції на тему «Нові технології – виклик для медицини, медичного права та біоетики», яка відбулася в м. Ченстохова (Польща). У межах конференції було презентовано доповідь на тему «Правове регулювання діяльності косметологів в Україні».

У період з 25 по 27 вересня 2024 р. декан юридичного факультету В.О. Серьогін брав участь у 66-му всепольському з'їзді кафедр і закладів конституційного права. З'їзд відбувався на базі Університету імені Яна Длугоша (м. Ченстохова) і був присвячений темі «Конституційні детермінанти публічних фінансів у Польщі і політична практика». Професор Серьогін був єдиним представником від України, запрошеним польською стороною для участі у даному заході, що стало ще одним свідченням міжнародного визнання лідируючих позицій харківської школи конституційного права у розробці проблем конституційної економіки.

24 листопада 2024 р. доцент кафедри цивільно-правових дисциплін В. О. Савченко виступив головним запрошеним гостем на урочистому відкритті Indian Youth Law Congress (Індійського молодіжного правничого конгресу) в м. Берхampur, Індія. У своїй промові він акцентував увагу на важливості здобуття юридичної освіти та провідній ролі молодих юристів у розбудові сучасного світу. Також В. О. Савченко взяв участь у конференції «The Role of Higher Education in Peacebuilding» («Роль вищої освіти у розбудові миру»), яка проходила з 17 по 21 лютого 2025 р. в Університеті м. Інсбрук (Австрія), на якій ним було представлено доповідь на тему «Правова освіта для запобігання конфліктам: роль університетів у розвитку культури миробудування», присвячену реформуванню юридичної освіти в контексті важливості виховання у майбутніх юристів почуття відповідальності за запобігання конфліктам і розбудову миру в процесі здобуття освіти.

Традиційно представники юридичного факультету беруть участь у програмах академічної мобільності, зокрема Erasmus+. Так, 17 квітня 2025 р. доцентом кафедри цивільно-правових дисциплін А. М. Гужвою в рамках реалізації програми Erasmus+ на підставі угоди, укладеної між Неапольським Університетом Федеріко II та Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна, було проведено відкриту лекцію в Неапольському Університеті Федеріко II на тему «Вплив військового стану в Україні на цивільне законодавство та судову практику». Також у травні 2025 р. доцент кафедри цивільно-правових дисциплін К. М. Воронов взяв участь в програмі академічної мобільності в Університеті м. Палермо (Італія), в рамках якої було проведено 8 годин лекцій для студентів юридичного факультету Університету Палермо та взято участь в заходах спрямованих на посилення подальшої співпраці між факультетами та університетами.

Активну участь в програмах міжнародної академічної мобільності беруть і здобувачі юридичного факультету. Так, студентку М. Коняєву було рекомендовано до участі в програмі академічної мобільності у Вільному університеті Берліну (Німеччина), а студентку В. Галушкіну було

рекомендовано до участі в програмі академічної мобільності в Університеті Барселони (Іспанія). Протягом одного навчального семестру студентки будуть навчатися в закордонних закладах вищої освіти та отримувати цінний досвід у міжнародному освітньому середовищі. Реалізація програм планується протягом 1-го семестру 2025/2026 навчального року

У квітні та травні 2025 року декан юридичного факультету В.О. Серьогін двічі відвідав із робочими візитами Університет імені Яна Длугоша у м. Ченстохові (Республіка Польща). У рамках візиту він провів зустрічі з керівництвом Університету імені Яна Длугоша, а також провів майстер-класи для викладачів та студентів факультету права та економіки. Під час зустрічі з в.о. професором Університету імені Яна Длугоша Б. Пшеворою та деканом факультету права та економіки даного університету професором Е. Желяско-Маковською було обговорено плани подальшої взаємовигідної співпраці та визначено перелік спільних заходів у сфері освіти і науки на 2025 рік.

Юридичним факультетом регулярно подається інформація для формування реєстру експертів щодо визначення місця Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у Рейтингу найкращих університетів світу (QS World University Rankings). Факультет активно розвиває співпрацю з академічними експертами та експертами-роботодавцями задля реалізації у майбутньому програм працевлаштування випускників факультету.

11. Робота з випускниками шкіл та абітурієнтами, профорієнтаційна робота зі студентами

Керівництво та науково-педагогічний склад факультету упродовж 2024-2025 навчального року брали участь у зустрічах з директорами шкіл м. Харкова, проводили бесіди з учнями шкіл і їхніми батьками з приводу переваг здобуття юридичної освіти на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна. Представники факультету брали активну участь у профорієнтаційних заходах, зокрема у «Днях відкритих дверей» Каразінського університету, у «Дні науки», проводили тематичні лекції для випускників шкіл в оффлайн режимі, розповсюджували інформаційні буклети про факультет. Пріоритетне значення в даному напрямку роботи відводиться безпосередньому спілкуванню з випускниками шкіл та їхніми батьками, роботі в межах Малої академії наук, формуванню позитивного іміджу юридичного факультету Каразінського університету як флагмана вітчизняної правничої освіти і науки, центру підготовки висококваліфікованих кадрів, які користуються попитом на ринку праці.

12. Перспективні напрями роботи факультету

1. Посилення заходів, спрямованих на збільшення контингенту здобувачів вищої освіти на факультеті, зокрема шляхом розширення переліку освітніх послуг факультету, а також запровадження нових короткотермінових сертифікатних програм, які відповідають потребам правничої практики та новітнім змінам на ринку освітніх послуг.

2. Оптимізація освітніх програм, у т.ч. шляхом укрупнення освітніх

компонентів та їх приведення у відповідність із сучасними потребами ринку праці в правничій сфері.

3. Інтенсифікація робіт щодо реалізації програми «Університетський підручник», за необхідності – посилення авторських колективів за рахунок представників інших (у т.ч. зарубіжних) правничих шкіл.

4. Посилення інформаційної присутності факультету в соціальних мережах, передусім у TikTok та Facebook, подальше позиціонування факультету як провідної правничої школи України.

5. Активізація наукової діяльності співробітників факультету, зокрема у виданнях, що індексуються у наукометричній базі Scopus. Посилення наукової співпраці із зарубіжними партнерами.

6. Активізація міжнародної діяльності факультету, посилення розробки грантових програм, розширення академічної мобільності в освітній діяльності.

7. Посилення профорієнтаційної роботи серед випускників закладів середньої освіти, посилення зв'язків із випускниками факультету.

8. Розширення переліку баз практик, зокрема шляхом посилення співпраці з центральними і місцевими органами публічної влади, правоохоронними органами, адвокатськими компаніями та бізнес-структурами.

9. Активізація участі викладачів у міжнародних програмах підвищення кваліфікації.

10. Підвищення ефективності підготовки наукових кадрів, створення на базі факультету спеціалізованої вченої ради з присудження ступеня доктора наук.

11. Посилення співпраці в освітньо-науковій сфері з іншими правничими школами України та роботодавцями.

12. Розширення участі зарубіжних фахівців в освітньо-науковій діяльності факультету (подальший розвиток на факультеті інституту запрошених професорів, залучення зарубіжних науковців до складу редакційної ради «Вісника ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія: Право» тощо).

**Декан
юридичного факультету**

Віталій СЕРЬОГІН